Zastosowanie auto-enkoderów wariacyjnych do rozpoznawania zmian na obrazach medycznych

()

Tomasz Nanowski

Praca inżynierska

Promotor: dr Jan Chorowski

Uniwersytet Wrocławski Wydział Matematyki i Informatyki Instytut Informatyki

30 stycznia 2019

Tomasz Nan	owski
	(adres zameldowania)
	(adres korespondencyjny)
PESEL:	
e-mail:	
Wydział Ma	tematyki i Informatyki
stacjonarne s	studia I stopnia
kierunek:	informatyka
nr albumu:	279076

Oświadczenie o autorskim wykonaniu pracy dyplomowej

Niniejszym oświadczam, że złożoną do oceny pracę zatytułowaną Zastosowanie auto-enkoderów wariacyjnych do rozpoznawania zmian na obrazach medycznych wykonałem/am samodzielnie pod kierunkiem promotora, dr. Jana Chorowskiego. Oświadczam, że powyższe dane są zgodne ze stanem faktycznym i znane mi są przepisy ustawy z dn. 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. nr 90, poz. 637, z późniejszymi zmianami) oraz że treść pracy dyplomowej przedstawionej do obrony, zawarta na przekazanym nośniku elektronicznym, jest identyczna z jej wersją drukowaną.

Wrocław, 30 stycznia 2019

(czytelny podpis)

Streszczenie

Problemem, który zainspirował mnie do napisania tej pracy było lokalizowanie zmian nowotworowych w zdjęciach wykonanych metodą rezonansu magnetycznego. O ile można podejść do tego zadania od strony nadzorowanej, czyli bazowania na danych przeanalizowanych wcześniej przez specjalistów, gdzie każdy przypadek musiał zostać ręcznie obejrzany i oznaczony, to mimo wielu jego zalet jak chociażby korzystanie z rzeczywistej wiedzy eksperckiej, zbiór taki jest bardzo kosztowny w przygotowaniu i dalszym rozwoju, a dodatkowo jest on ograniczony do przykładowo pojedynczej partii ciała. Zauważając te wady oraz łącząc je z obserwacją, że zmiany patologiczne tak na prawdę są rzadkie i są pewnym odstępstwem od normy, chciałem spróbować skorzystać z metody nienadzorowanej, w której to model nauczyłby się oszacowywać prawdopodobieństwo występowania pojedynczej próbki w pewnym kontekście. Przy takim podejściu mógłbym oznaczać obserwacje mało prawdopodobne jako właśnie te nowotworowe. Model, który zdecydowałem się wykorzystać do tego zadania to autoenkoder wariacyjny (ang. Variational Autoencoder), łączący sztuczne sieci neuronowe z modelowaniem probabilistycznym. Pomysł przetestowałem początkowo na danych syntetycznych, wykorzystując do tego zbiór MNIST. Otrzymane wyniki okazały się być zadowalające i zachęcały do przeprowadzenia dalszych eksperymentów już na danych medycznych. Niestety w tym przypadku nie można było uznać tego za sukces, a według mojej analizy model nauczył się jedynie zwracać uwagę na prostą własność, jaką jest jasność próbki. Na tym zakończyłem moją pracę i przygotowałem propozycje rozwiązań, które mogłyby według mnie pozytywnie wpłynąć na poprawę rezultatów.

Spis treści

1.	Wst	:ęp	9						
	1.1.	Sztuczne sieci neuronowe	9						
	1.2.	Uczenie nadzorowane i bez nadzoru	9						
	1.3.	Autoenkoder	10						
	1.4.	Autoenkoder wariacyjny	11						
		1.4.1. Uzasadnienie	13						
	1.5.	Deep feature consistent variational auto-encoder	14						
	1.6.		14						
2.	Exp	periments on MNIST	15						
	2.1.	MNIST	15						
	2.2.	VAE	15						
		2.2.1. Krzywa ROC i AUC	18						
	2.3.	Deep feature consistent variational auto-encoder	18						
	2.4.	Conclusion	Conclusion						
3.	Exp	periments on MRI FLAIR images	21						
	3.1.	Data description & preprocessing	21						
		3.1.1. Overview	21						
		3.1.2. Patches	22						
		3.1.3. Preprocessing	23						
		3.1.4. Normalizations	24						
	3.2.	Results	24						

6		SPIS TREŚCI

4.	Sun	ımary		27
		3.4.2.	CNN	26
		3.4.1.	Logistic Regression	26
	3.4.	Back t	o basic models	26
		3.3.1.	Conclusion	26
	3.3.	Analys	sis	24

Notes

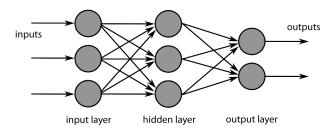
Dokończyć matmę	13
Uzupełnić podpisy	22
Może LIME?	24
Rozważyć normalizacje: histogramowa, tylko środkowy kanał	24
dodać krótki opis modeli i może dla czego softmax	24
Dodać z-dim	24
Figure: Zaznaczona na obrazkach oryginalne mazki wraz z tymi zrekonstrowa-	
nymi	26
Figure: Dice similarity coefficient	26

Rozdział 1.

Wstęp

1.1. Sztuczne sieci neuronowe

Sztuczne sieci neuronowe mają obecnie bardzo mocno ugruntowaną pozycję szczególnie w dziedzinie problemów związanych z analizą i przetwarzaniem obrazów. Pomimo, iż nie jest to nowy pomysł, dopiero ostatni wzrost w wydajności komputerów pozwolił na ich praktyczne zastosowanie. Z matematycznego punktu widzenia są to sparametryzowane nieliniowe funkcje o pewnej ustalonej strukturze. Składają się z prostych elementów zwanych neuronami, a one natomiast są pogrupowane w warstwy. Połączenia między warstwami definiują przepływ danych. 'Nauka' sieci neuronowych polega na optymalizacji pewnej funkcji straty, czyli wyznaczeniu takich parametrów, żeby osiągnąć minimalny koszt. Do tego celu często korzysta się z metod opartych na Stochastic Gradient Descent, a przy wybranej strukturze można w efektywny sposób zastosować algorytm propagacji wstecznej. W dalszej części pracy będę używał prostszej nazwy - sieci neuronowe. Przykładowa architektura sieci neuronowych jest zaprezentowana na wykresie 1.1.

Rysunek 1.1: Przykładowy model sieci neuronowej

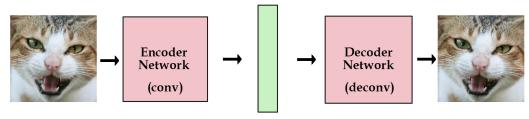
1.2. Uczenie nadzorowane i bez nadzoru

Są to dwa różne rodzaje problemów z dziedziny uczenia maszynowego. W przypadku uczenia nadzorowanego wiemy jaką chcemy uzyskać odpowiedź dla danego wejścia i próbujemy tak dobrać parametry modelu, żeby odpowiadał on z jak największą poprawnością. Przykładowymi zadaniami tego rodzaju są regresja oraz klasyfikacja, która nawiasem mówiąc może zostać uznana za problem regresji, ale na dyskretnym, skończonym zbiorze.

Z grubsza odwrotnie jest w sytuacji bez nadzoru. Tam dla danych wejściowych nie znamy interesującej nas odpowiedzi i staramy się tak zbudować model, żeby był on w stanie sam ją wydobyć. Zazwyczaj interesuje nas rozwiązanie takich problemów jak klasteryzacja, redukcja wymiarowości czy wydajne kodowanie danych. Jednym z modeli wykorzystywanym w tej klasie zadań jest właśnie autoenkoder.

1.3. Autoenkoder

Jest to jeden z rodzai sieci neuronowych, służący do znajdowania wydajnej reprezentacji danych, co jak wspomniałem wcześniej jest przykładem nauki bez nadzoru. Myślę, że mogę go określić mianem nieliniowej alternatywy dla klasycznej statystycznej metody analizy głównych składowych (PCA, ang. principal component analysis). W autoenkoderach można wyróżnić dwie połaczone ze soba cześci zwane enkoderem i dekoderem. Zadaniem enkodera jest wyprodukowanie właśnie tej reprezentacji, podczas gdy dekoder służy do odtworzenia z niej oryginalnej postaci. Zależy nam na tym, żeby wyjście było w jakimś sensie jak najbardziej podobne do wejścia przy zachowaniu odpowiednio małej wymiarowości kodowania. Jest to pewnego rodzaju balansowanie pomiędzy ilościa informacji, na których przepływ się zgadzamy, a ich jakością. W szczególności można pomyśleć o takiej patologicznej sytuacji jak ustalenie rozmiaru reprezentacji równej rozmiarowi danych wejściowych, co prawdopodobnie będzie skutkować idealnymi rekonstrukcjami, ale przy okazji zerową wiedzą płynącą z takiego modelu. Analogicznie można rozważyć przypadek kiedy obszar kodowania jest za mały. Model w takiej sytuacji skupi się jedynie na przekazaniu wyłącznie trywialnych cech, żeby mimo wszystko jakkolwiek odtworzyć dane. Poglądowy schemat budowy znajduje się na rysunku 1.2.

latent vector / variables

Rysunek 1.2: Architektura autoenkodera

W przypadku obrazów na funkcję straty często wybierany jest błąd średniokwa-

dratowy (MSE, ang. Mean Squared Error).

$$MSE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} (Y_i - \hat{Y}_i)^2$$
 (1.1)

gdzie:

 Y_i – oryginalne dane

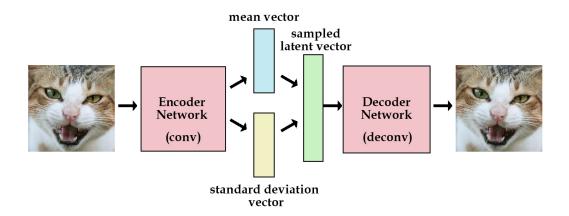
 $\hat{Y}_i$ – zrekonstruowane dane

Wymagającym sprostowania może być fakt, iż mimo mówimy jakie oczekujemy wyjście z modelu, w sensie rekonstrukcji, to dalej jest to problem typu nauki bez nadzoru, ponieważ rzeczywistą szukaną przez nas wiedzą jest umiejętność kodowania danych i osobno ich dekodowania. Chciałbym w tym miejscu zastanowić się co dzięki temu zyskujemy. Już teraz zaletą jest oczywiście redukcja wymiarowości, która ułatwia późniejszą analizę danych oraz pozwala na ich kompresję i ewentualne odszumianie. Dodatkowo wydaje się, że mając wytrenowany dekoder, na konkretnej rodzinie danych, moglibyśmy zaaplikować do niego dowolne kodowanie i w ten sposób może otrzymać wynik pochodzący z oryginalnej dziedziny, czyli wykorzystać go jako generator nowych próbek. Niestety ten pomysł ma taki problem, że podczas nauki nie ma żadnej kontroli nad tym jak dane zostaną rozrzucone w przestrzeni, która notabene jest nieskończona (z ograniczeniem do pojemności liczb zmiennoprzecinkowych). W takim razie nie wiemy jaka podprzestrzeń odpowiada tym kodowaniom, które są sensownie dekodowane, co jest potrzebne przy generowaniu, a dodatkowo jeśli bałaby nieciągła, to niemożliwe byłoby interpolowanie pomiędzy próbkami. Znaczącym problemem jest natomiast to, że kodowanie jako wektor liczb jest bardzo precyzyjną informacją, co może doprowadzić do przeuczenia modelu i błędnego działania na danych pochodzących z poza zbioru treningowego.

1.4. Autoenkoder wariacyjny

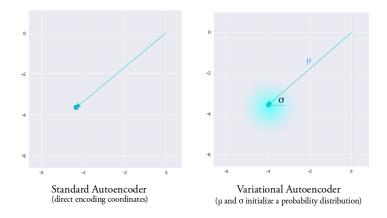
Autoenkoder wariacyjny rozszerza założenia podstawowej architektury o wprowadzenie modelowania rozkładu prawdopodobieństwa dla reprezentacji ukrytej. W odróżnieniu od podstawowej wersji enkoder nie produkuje pojedynczego wektora, ale dwa wektory interpretowane odpowiednio jako średnie μ oraz wariancje σ dla rozkładu Gaussa. Dopiero na podstawie tych parametrów formowane jest kodowanie, gdzie i-ta wartość losowana jest z $\mathcal{N}(\mu_i, \sigma_i^2)$, które aplikowane zostaje do dekodera i rekonstruowana jest na podstawie niego pierwotna próbka. Takie podejście znaczy, że nawet dla tego samego wejścia i podczas gdy średnie oraz odchylenia pozostaną niezmienne, to i tak reprezentacja będzie się różnić właśnie ze względu na występującą losowość. Zmodyfikowany schemat został przedstawiony na rysunku 1.3.

Intuicyjnie wektor średnich oznacza miejsce, gdzie zakodowana zmienna powinna być wycentrowana, natomiast odchylenie kontroluje obszar, wokół którego

Rysunek 1.3: Architektura autoenkodera wariacyjnego

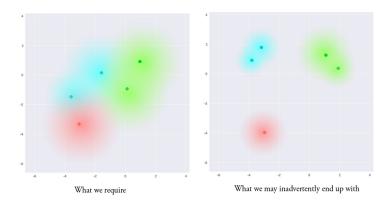
kodowanie może się różnić. Sytuację tę zaprezentowałem na wykresie 1.4, przy czym porównałem z podstawową wersją. W jej przypadku informacja wychodząca z enkodera jest bardzo precyzyjna, natomiast w obecnie rozważanym modelu, dzięki dodaniu szumu, zostaje ona rozmyta. Taki zabieg ma za zadanie ograniczyć zjawisko przeuczenia oraz wprowadzić pewną lokalną ciągłość w przestrzeni. Jest to wynikiem tego, że gdy kodowanie losowane jest z wnętrza kuli, notabene o nieskończonym promieniu, ale ustalonej gęstości, to dekoder zmuszony jest nauczyć się, że nie jedynie pojedynczy punkt odnosi się do danej próbki, ale i również jego całe lokalne sąsiedztwo. To pozwala dekodować nie tylko specyficzne reprezentacje (pozostawiając przestrzeń nieciągłą), ale też te trochę różniące się, ponieważ model narażony jest na szereg zmian kodowania tego samego wejścia podczas treningu.

Rysunek 1.4

Model jest teraz wystawiony na pewien stopień lokalnej zmienności przez wprowadzenie szumu do kodowania pojedynczej próbki, co skutkuje ciągłą przestrzenią w reprezentacji ukrytej dla lokalnego sąsiedztwa. Jednak na razie nie ma ograniczeń co do wartości jakie mogą być przyjmowane przez wektory μ i σ , a w rezultacie

enkoder może nauczyć się generować bardzo różne μ dla różnych klas i grupować je minimalizując σ , upewniając się przy tym, że samo kodowanie nie różni się zbytnio dla tej samej próbki. W szczególności prawdopodobnym jest wystąpienie tak patologicznej sytuacji, gdzie σ zawsze wynosi 0, przez co nowy model nie będzie różnić się w działaniu od jego podstawowej wersji, włącznie z uwzględnieniem wad, które starał się wyeliminować. Omawiany przeze mnie przykład przedstawiony jest na rysunku 1.5. Oczekiwaną sytuacją byłoby rozłożenie danych blisko siebie, ale z zachowaniem ich separowalności. Pozwoliłoby to na gładką interpolacje pomiędzy próbkami i generowanie nowych danych.

Rysunek 1.5

W celu osiągnięcia zamierzonych rezultatów, należy wzbogacić funkcję straty o koszt dywergencji Kullbacka-Leiblera, która mierzy różnicę pomiędzy dwoma rozkładami prawdopodobieństwa. Minimalizowanie go oznacza optymalizowanie parametrów rozkładu (μ i σ), tak żeby jak najbardziej przypominał docelowy rozkład, który w przypadku autoenkodera wariacyjnego będzie standardowym rozkładem normalnym ($\mu=0,\,\sigma=1$). Przy takim wyborze dane powinny zostać rozrzucone dookoła $\vec{0}$ i nie pozostawiać pustych miejsc w przestrzeni ukrytej.

$$KLD = \sum_{i=1}^{n} \sigma_i^2 + \mu_i^2 - \log(\sigma_i) - 1$$
 (1.2)

1.4.1. Uzasadnienie

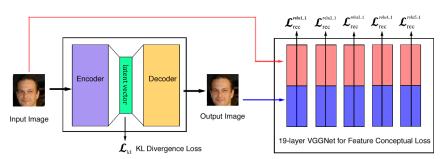
To co do tej pory napisałem odnośnie autoenkodera wariacyjnego raczej trzeba uznać za zbiór intuicji i oczekiwań. W tym rozdziale chciałbym pokazać jego funkcjonowanie od strony matematycznej.

Dokończyć matmę

1.5. Deep feature consistent variational auto-encoder

W autoenkoderze wariacyjnym jednym ze składników kosztu jest błąd rekonstrukcji. Z definicji funkcja ta oparta jest na porównywaniu wartości odpowiadającym sobie pikselom z oryginalnego obrazu i tego zrekonstruowanego. Często przyczynia się to do uśredniania wartości pikseli przez co wyjściowy obraz nie jest wyraźny. Przyczynie sie do tego między innymi fakt, że taki liczenie błędu jest bardzo czułe na chociażby przesunięcie. Oryginalny obraz i ten lekko przesunięty mimo, iż nie różnią się prawie wogóle perceptualnie dla człowieka, to ich koszt MSE jest bardzo duży. Uśrednianie wartości jest sposobem na optymalizowanie tego problemu. Wynika z tego, że raczej chcielibyśmy patrzeć na to co znajduje się na obrazkach, niż porównywać poszczególne piksele.

I w tym właśnie miejscu pojawia się Deep feature consistent. Opiera się ona na wykorzystaniu wcześniej już wyuczonej sieci spłotowej. W takich sieciach coraz głębsze filtry odpowiadają za rozpoznawanie coraz to bardziej abstrakcyjnych cech. Będziemy teraz myśleć, że dwa obrazy są podobne, jeśli maja podobne wartości aktywacji w warstwach ukrytych tej sieci. Dzięki takiemu patrzeniu na różnice dwa obrazy powinny być podobne nawet jeśli zostaną poddane takim operacjom jak m.in przesunięcie, rotacja, co stanowi duży problem dla kosztów typu pixel-to-pixel. Bład ten jest okreslany mianem perceptual loss.

Rysunek 1.6: Architecture of Variational Autoencoder

1.6.

Rozdział 2.

Experiments on MNIST

Na początek chciałbym zacząć od odtworzenia docelowego problemu na prostszych danych jakim jest zbiór MNIST. Pozwoli to w ogólności stwierdzić sensowność skorzystania z wybranego modelu. Zakładam, że jeśli eksperyment nie powiódłby się na łatwiejszych danych, to raczej nie powiedzie się również na tych bardziej skomplikowanych. To miejsce traktuje jako poligon testowy. Pozwoli mi to też nabrać pewnego rodzaju doświadczenia z wybranym modelem.

Sytuację, którą będę chciał poddać testowi jest całkowite niezbalansowanie danych, a wręcz brak danych drugiej kategorii i obserwacja jak zachowuje sie w takim przypadku model. Będę chciał to osiągnąć poprzez uczenie modelu jedynie na danych pochodzących z dwóch klas [4, 7], a następnie obserwacja tego co się stanie z modelem przy zaaplikowania danych z klasy [5]. Ma to odtworzyć sytuację gdzie danych opisujących zmiany nowotworowe jest przytłaczająco mniej od tych zdrowych.

2.1. MNIST

Jest to zbiór po kategoryzowanych odręcznie napisanych cyfr. Wszystkie obrazki są czarno-białe, rozmiaru 28x28 i wycentrowane. Każdy piksel ma wartość dualną: 0 albo 1. Zbiór składa się z 60000 danych treningowych i 10000 testowych. Przykładowe obrazki 2.1.

2.2. VAE

Na rysunku 2.2 znajduje się efekt wyuczenia modelu VAE przy różnych rozmiarach warstw ukrytych 2, 5, 7, 20, 50. W pierwszej kolumnie jest oryginalny obrazek natomiast w kolejnych jego wersja zrekonstruowana przy użyciu coraz to większych modeli.

7	0	Ч	1	9	2	į	3	١
4	3	5	3	6	l	7	Z	8
6	9	ч	0	9	1	1	г	4
3	2	7	3	8	6	9	0	5
6	0	7	G	1	8	7	9	3
9	8	5	3	3	3	0	7	4
9	8	0	9	4	1	4	4	6
0	4	5	6	1	$\bigcirc$	0	1	7
)	6	3	0	2	1	1	1	8

Rysunek 2.1: Samples from MNIST dataset

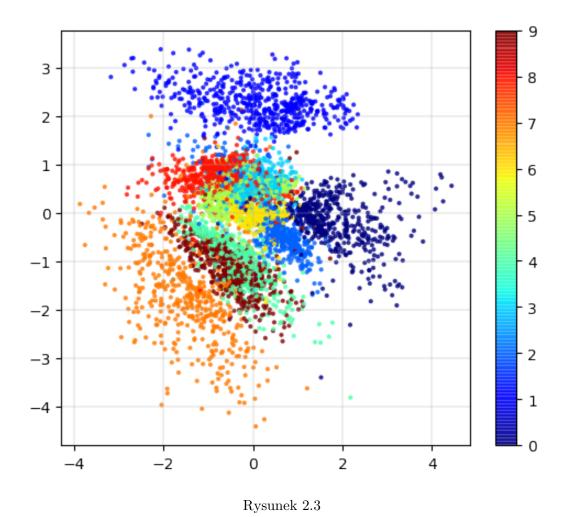
4	9	4	4	4	4
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9
6	6	0	6	6	6
2	2	2.	1	2	2

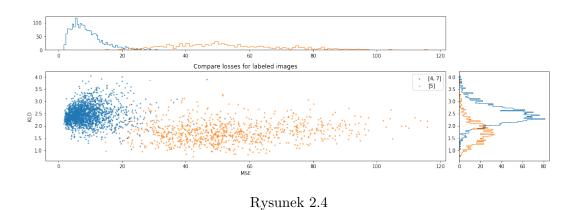
Rysunek 2.2

Dodatkowo warto byłoby zobaczyć jak konkretne cyfry rozrzucane są w przestrzeni. Do tego celu wyuczyłem model dla reprezentacji ukrytej rozmiaru 2. Zdaje sobie sprawę, że przy tym rozmiarze rekonstrukcje nie są najlepszej jakości, ale wyżej wymiarowe przestrzenie ciężej zobrazować. Na rysunku 2.3 znajdują się wyniki. Wartym odnotowania jest fakt, że niektóre klasy są bardzo dobrze separowalne. Widać tu właśnie opisane wcześniej zalety modelu VAE. Te ciekawą własność wyniku reprezentacji będę chciał wykorzystać w późniejszej analizie.

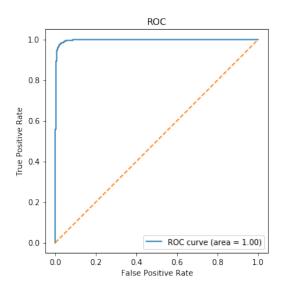
W oryginalnym problemie mamy bardzo duży dysonans pomiędzy ilością przykładów dla każdej z klas. Według statystyk dane z komórkami rakowymi stanowią 1% wszystkich. Ciężko jest wiec nawet mówić o jakimś sensownym podejściu supervised. Do zasymulowania tego problemu dla MNIST będę uczył model jedynie na dwóch klasach [4, 7], a następnie testował zachowanie reprezentacji ukrytej dla przekładów z klasy 5.

Rozmiar reprezentacji ukrytej wynosi 10. Analizować natomiast będziemy 2 składowe kosztu dla modelu VAE: KLD oraz błąd rekonsrukcji MSE. Na rysunku 2.4 znajduje się przedstawienie ich wraz z histogramami. Można zauważyć, że wyłącznie na podstawie samego błędu rekonstrukcji można z bardzo dużą dokładnością określić dane pochodzące z klasy 5, mimo iż model nie widział żadnych ich przykładów podczas uczenia.

Do określenia jak rzeczywiście dobra jest ta separacja można wykorzystać krzywą ROC. Traktujemy to jako problem binarnej klasyfikacji, gdzie dane z klasy 5 będą oznaczone jako 1, a z [4, 7] jako 0. Wartość confidence to suma kosztów KLD i MSE. Jak widać na rysunku 2.5 takie podejście osiąga prawie 100% skuteczność. Podobne podejście będę chciał zastosować do danych medycznych.

Rysunek 2.5

2.2.1. Krzywa ROC i AUC

Krzywa ROC (Receiver Operating Characteristic) jest narzędziem do oceny poprawności klasyfikatora binarnego. Bazuje ona na wyliczaniu charakterystyki jakościowej modelu predykcji w wielu różnych punktach odcięcia. Z praktycznego punktu widzenia działa to na takiej zasadzie, że mamy dane pochodzące z dwóch klas. Model odpowiada z jaką pewnością dane należą do klasy 1. Następnie badamy różne progi i klasyfikujemy obiekty (jeśli przewidziana wartość jest powyżej progu to 1 wpp 0). Dla uzyskanych klasyfikacji liczymy TPR oraz FPR i nanosimy te wartości na wykres. Warto zauważyć, że dla losowego modelu jego wykres to prosta przechodząca przez (0, 0) i (1, 1). Dzieje się tak, ponieważ w przy każdym progu połowa danych będzie nad i połowa pod. Idealny model znajduje się w punkcie (0, 1).

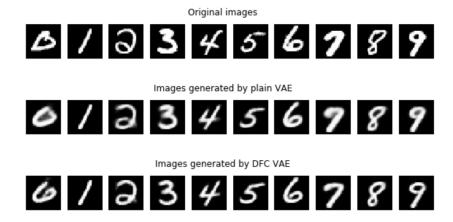
Przydatne jest również obliczenie pola powierzchni pod krzywą AUC (Area Under Curve). Interpretuje się ją jako prawdopodobieństwo, że badany model predykcyjny oceni wyżej losowy element klasy pozytywnej od losowego elementu klasy negatywnej.

2.3. Deep feature consistent variational auto-encoder

Podobny eksperyment jw. przeprowadziłem również dla modelu DFC. Na początku jednak warto zobaczyć co zyskujemy na zmianie podejścia do kosztu rekonstrukcji. Różnice prezentują się na rysunku 2.6. Widać, że rekonstrukcje są mniej rozmazane niż przy standardowym VAE. Dodatkowo lepiej rekonstruuje takie elementy jak np. pozioma kreska w cyfrze 7.

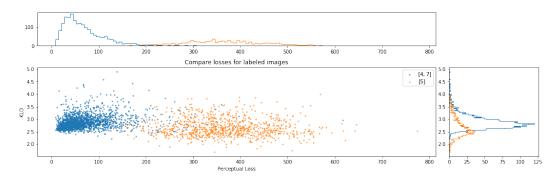
Na rysunku 2.7 przedstawiony jest efekt przeprowadzenia analogicznego eks-

2.4. CONCLUSION 19

Rysunek 2.6

perymentu z nauką na jedynie przykładach z klas [4, 7] i sprawdzeniu zachowania dla danych z klasy 5. Zamiast kosztu rekonstrukcji MSE używamy błędu perceptualnego. Dodatkowy model splotowy również nie widział danych pochodzących z 5 klasy. Jak widać separacja jest co najmniej tak dobra jak w przypadku zwykłego VAE.

Rysunek 2.7

2.4. Conclusion

Na podstawie otrzymanych wyników mogę stwierdzić, że eksperyment się powiódł. W przypadku danych MNIST udało się sklasyfikować dane, których wcześniej nie widzieliśmy. Jest sens w takim razie w użycie tego modelu dla już prawdziwych danych.

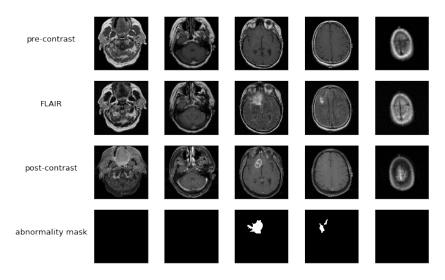
Rozdział 3.

Experiments on MRI FLAIR images

3.1. Data description & preprocessing

3.1.1. Overview

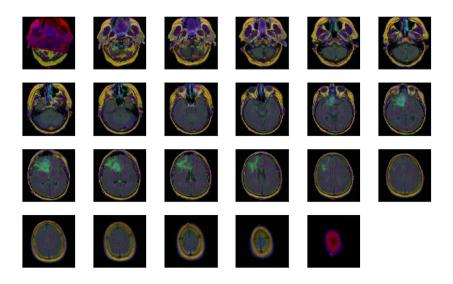
Dane pochodzą z Duke University. Są to zdjęcia z rezonansu magnetycznego głowy wraz z zaznaczonymi obszarami zmian nowotworowych. Obrazy są rozmiaru 256x256x3. Pierwszy kanał jest zdjęciem wykonanym przed wprowadzeniem kontrastu, drugi w trakcie, a trzeci po. Maski mają rozmiar 256x256, a każdy piksel ma wartość 0 albo 255 (255 oznacza komórkę nowotworową). Na rysunku 3.1 pokazane są osobne kanały oraz maska.

Rysunek 3.1

Dane pogrupowane są dla 110 pacjentów. Zestaw dla jednego z nich znajduje się na rysunku 3.2. Łącznie znajduje się 3929 par obrazów, z czego w 1373 jest przynaj-

mniej jedna komórka nowotworowa ($\sim 34.95\%$). Natomiast w całym zbiorze piksele oznaczające zmiany nowotworowe stanowią jedynie $\sim 1.02988\%$ wszystkich pikseli. Przy tak znaczącej dysproporcji ciężko liczyć na rzetelne podejście supervised, dlatego będę chciał spróbować podejścia unsupervised. Założeniem wykorzystania VAE będzie patrzenie na koszty. Hipotezą jest to, że obrazki z rakiem, czyli takie mało prawdopodobne będą zauważalne w rozkładzie i rekonstrukcji.

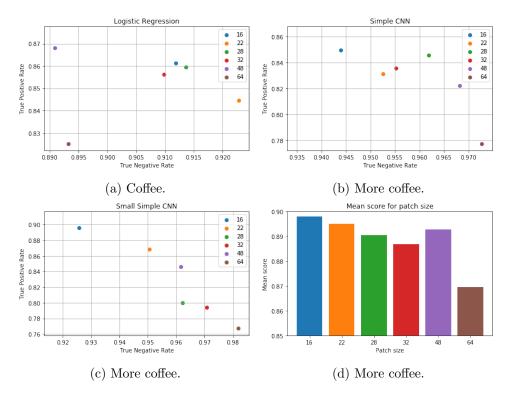
Rysunek 3.2

Pacjenci zostali podzieleni na 2 zbiory: treningowy (70%), testowy (30%). Obrazki oznaczające komórki rakowe będę nazywał pozytywnymi, a tez bez negatywnymi.

3.1.2. Patches

Rekonstrukcje nie chcemy robić od razu z całego obrazku, a jedynie z niewielkich wycinków. Rozmiar wycinków ustalę na podstawie wyników osiąganych przez modele supervised, tj. regresja liniowa, małe cnn (mnist), cnn (cifar10). Będę testował rozmiary 16, 22, 28, 32, 48, 64.

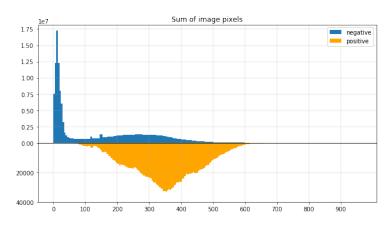
Na obrazku 3.3 widać wyniki dla poszczególnych modeli i rozmiarów. Patrzymy na 2 wartości true positive rate i true negative rate. Najepszy przypadek jest w takim razie w punkcie (1, 1). Obrazek (d) prezentuje średnie wyniki dla każdego z rozmiaru. Przy takim liczeniu najlepsze wyniki wyszły dla rozmiarów odpowiednio 16 i 22. W dalszych eksperymentach będę korzystał z pachy o rozmiarze 22 ze względu na troche wieksze pole obserwacji.

Rysunek 3.3: The same cup of coffee. Two times.

3.1.3. Preprocessing

Na obrazku 3.4 przedstawiony jest histogram zsumowanych wartości pikseli dla każdego patchu rozmiaru 22 z podziałem na klasy. Minimalna wartość sumy dla klasy pozytywnej wynosi 56.5. Oznacza to, że ze zbioru treningowego można usunąć obrazki o mniejszej sumie, gdyż automatycznie są to negatywne obrazki. Usunięcie obrazków o wartości mniejszej niż 42 zmniejszy dane o 45.5% i usunięcie trywialnych przypadków czyli prawie całych czarnych obrazków.

Rysunek 3.4

3.1.4. Normalizations

ME?

Rozważyć normalizacje: histogramowa, tylko środkowy kanał

3.2. Results

Przetestuje 4 kombinacje modeli, ze zmienioną funckją kosztu

rótki opis modeli i la czego softmax

W tabeli 3.1 zostały przedstawione wyniki dla czterech kombinacji modeli oraz parametrów. Wartości liczbowe opisują najlepsze AUC ROC podczas uczenia wraz z odpowiadającą epoką. Jak widać w tym zestawieniu najlepiej wypadły podstawowe modele VAE.

Model	Best ROC AUC
VAE	0.68 (1)
VAE + Softmax	0.68 (1)
C-VAE	0.59(1)
C-VAE + Softmax	0.67 (1)

Tablica 3.1: My table

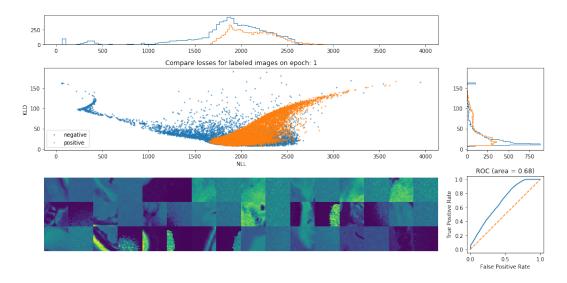
z-dim

3.3. Analysis

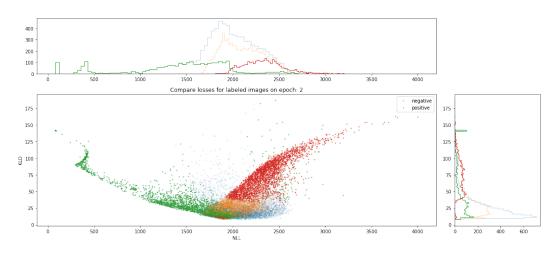
Zajmę się analizą modelu w wersji VAE + Softmax. Na wykresie 3.5 przedstawione są koszty, ich rozkłady, przykłady rekonstrukcji oraz krzywa ROC. Ciekawie wyglądają te dwa zauważalne ogony na wykresie. Postaram sie lepiej przyjrzeć ich specyfice.

Pierwszym pomysłem jest, żeby sprawdzić rozkład obrazków w zależności od ich jasności, czyli łącznej sumy pikseli. Ciemne obrazki defiuniuje jako te o niskiej sumie, a jasne o wysokiej. Na rysunku 3.6 zaznaczyłem negatywne obrazki, dla których suma i=50 oraz pozytywne obrazki z sumą co najmniej 150. Zaznaczone śa one odpowiednio zielonym i czerwonym kolorem na wykresie. Jak widać po rozkładach składają się one na dokładnie te 2 separowalne ogony. Wniosek z tego jest następujący. Na podstawie tego modelu możemy odesparować jedynie najciemniejsze i najjaśniejsze obrazki z obydwu klas. W takim razie model nie robi nic nadzwyczajnego. Wystarczy przyjrzeć się histogramowi na rysunku 3.7 z zaznaczonymi progami. One już bardzo dobrze separują te klasy.

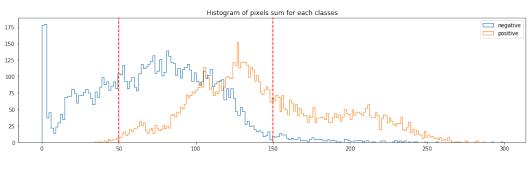
3.3. ANALYSIS 25

Rysunek 3.5

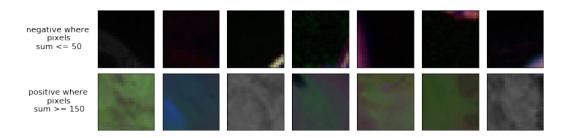

Rysunek 3.6

Rysunek 3.7

Na rysunku 3.8 pokazane są przykłady obrazków z zadanymi poziomami sumy pikseli.

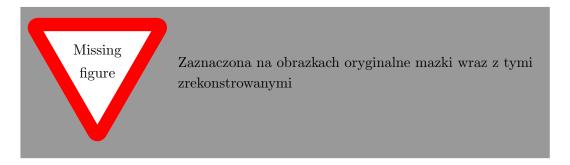
Rysunek 3.8

3.3.1. Conclusion

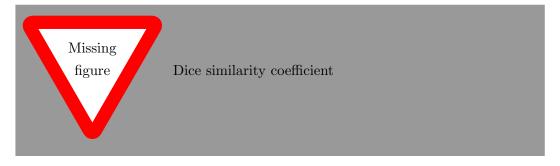
Niestety podejście z użyciem VAE nie zadziałało.

3.4. Back to basic models

3.4.1. Logistic Regression

Rysunek 3.9

Rysunek 3.10

3.4.2. CNN

Rozdział 4.

Summary